

Maanedsoversigt over Plantesygdomme.

289. — Maj 1947.

Der blev for Maj Maaned modtaget Beretninger fra 136 Medarbejdere; endvidere blev der besvaret 685 Forespørgsler.

SYGDOMME PAA LANDBRUGSPANTER. KORN OG GRÆSSER.

Maaneden blev solrig og meget tør, og medens Græsserne blot voksede yderst svagt, havde Kornet en stærk og næsten eksplosiv Vækst og var ved Maanedens Slutning naaet langt i Udvikling, selv i Marker der blev saaet sent efter Pløjning eller Harvning af Afgrøder ødelagte af Vinteren.

Kaliumbrist var yderst almindelig og ofte stærk, især i Pletter i Bygmarkerne. Af ialt 96 Beretninger skrives i 60 om almindelige Angreb, af hvilke 40 stærke og 20 svage, i 22 om sjældne Angreb, hvoraf 10 stærke og 12 svage, og i 14 Beretninger nævnes Angrebet som ubetydeligt. Planternes Udseende var som Regel anderledes, end det hyppigst er, idet blot de første Blade viste Gulfarvning af Bladspidsen i en Trediedel eller højst Halvdelen af Bladets Længde; senere i Maanedens Løb saas tillige de ejendommelige rent hvide Bladspidser, der i fugtigt Vejr faar et vandrukkent, pergamentagtigt og gennemskinneligt Udseende, men da Maaneden blev meget tør, var dette Sygdomsbillede ikke saa stærkt fremtrædende, som det ofte kan være. Det er adskillige Aar siden, at »Gule Pletter i Bygmarken« har vist sig saa tydeligt som i Aar.

De typiske Bladpletter blev iagttaget i Gødningsforsøg ved Askov (H. Agergaard) og Hornum Forsøgsstation (Frede Rasmussen).

Kaliumtrangen var som sædvanlig meget udbredt hos Byg efter Kaalroer, Græs og undertiden efter Havre, hvilket fremhæves i 16 Beretninger, samt tillige i omsaaede Hvedemarkers. Der nævnes talrige Eksempler paa Forskel i Angrebenes Styrke, eftersom Markerne ifjor er tilført Kaligødning eller ikke. Der skrives i nogle Beretninger, at de sparsomme Tildelinger af Kaligødning i de seneste Aar maa anses for at spille en stor Rolle ved Aarets stærkt udbredte Kaliumtrang, medens der i andre Beret-

ninger fremhæves, at den stærke Tørke i hele Maj Maaned har hindret, at Planterne har kunnet optage tilstrækkelig Næring, ogsaa Kalium. »I Maanedens sidste Halvdel har mange Bygmarker været stærkt præget af »Gule Pletter«, siden den unge Plante var færdig med at leve af Saa-kornets Forraadsnæring; men Pletterne er allerede ved at fortage sig. Paa Grund af den hurtige Skududvikling er Rødderne vel kommet lidt »bagefter« i Udvikling, og i en Del Tilfælde taler saavel Planternes Udseende som Vækstforholdene for, at der er Kaliummangel med i Spillet.

I Aar har Kulden sikkert mindre Skyld end ellers; til Gengæld har Mangelen paa Fugtighed nok i nogle Tilfælde været en medvirkende Aarsag« (P. Grøntved, Næstved).

Kaligødning blev, hvor den kunde skaffes, tilført kaliumtrængende Marker, men har paa Grund af Tørken næppe endnu naaet at virke. De stærke og almindelige Symptomer er dog et Varsko om, at Jordens Forhold overfor Kalium bør undersøges nærmere.

Fosforsyrebrist blev iagttaget hos Byg: »Flere Marker viste straks fra Foraaret samme Billede som vore mange Fosforsyreforsøg« (H. Jensen, Lammefjorden); stærke Symptomer hos Byg blev ogsaa iagttaget andre Steder (P. Riis Vestergaard, Samsø; Chr. Christensen, Holbæk), men paa Grund af Byggets hurtige Vækst var Symptomerne i Aar blot at se tydeligt nogle faa Dage.

Lyspletsyge hos Vintersæd blev navnlig iagttaget hos Rug, da der bare er faa Hvedemarken, men stærke og almindelige Angreb synes blot at være konstateret i 26 Beretninger, medens der i 41 Beretninger skrives om ubetydelige Angreb og i 29 skrives om svage og sjældne Angreb. Det er dog tænkeligt, at Vinterens Ødelæggelser i Aar har dækket over Lyspletsygens Betydning, thi mange lyspletsyge Planter er utvivlsomt blevet et let Bytte for Kulden.

Lyspletsyge hos Vaarsæd blev ikke meget synlig i Løbet af Maj, og i de fleste Beretninger skrives, at det endnu er for tidligt at vurdere denne Sygdom.

Kuldeskade var næppe almindelig, og der modtoges blot 3 Prøver af Byg eller Havre fra lavtliggende Jorder, hvor man fandt typisk Kuldeskade paa Bladene.

Byggets Stribesyge (*Helminthosporium gramineum*) synes at blive ualmindelig, thi af 96 Beretninger skrives blot i 8 om svage Angreb; Afsvampning er derimod almindelig.

BEDEROER.

Om Rodbrand skrives i 46 Beretninger om ubetydelige Angreb, i 30 om sjældne og i 20 om almindelige Angreb, af hvilke sidste dog blot 5 var stærke. Men mange sentsaaede Roer var ved Maanedens Udgang endnu ikke kommet frem, hvorfor der vel kan ventes tydeligere Billede af denne Sygdom i Løbet af Juni.

Bedens Traadkølle (*Typhula betae*). Talrige Hvileknolde blev fundet i Bladskiven af indsendt Planteroe; Hjertebladene var døde.

Mosaiksyge blev iagttaget paa udplantede Frøroer (J. Vang, Ejby).

KAALROER, KAAL o. a. KORSBLOMSTREDE.

Rodbrand synes i Aar ikke at have stor Betydning for Kaal-roer; der skrives blot i 3—4 Beretninger om Angreb af denne.

Kuldeskade blev konstateret paa lave Jorder, hvor de spæde Planter blev dræbt (N. Engvang Hansen, Allingaabro).

KARTOFLER.

Kartoflens Rodfiltsvamp (*Rhizoctonia solani*). Der skrives almindeligt, at Kartofflerne ikke var spiret frem, hvorfor Bedømmelse ikke var mulig; men der skrives dog fra Tylstrup, at Kartofflerne har haft en hurtig og god Fremspiring (Sv. Svendsen).

Der blev medtaget 2 Prøver med Kuleskade (*pit-rot*), og fra Aarhus (M. Bækgaard) skrives, at »pit-rot« var overordentlig udbredt i dette Foraar. Der synes at være Forskel paa Sorterne, saaledes har jeg set langt de fleste Angreb i King Edward.

Rustpletter og Ringbakteriose »fandtes ogsaa i omfattende Grad, navnlig hos Sorten Alpha« (M. Bækgaard).

Kvælning (Varmeskade) konstateredes hos 3 indsendte Prøver.

HANS R. HANSEN.

SYGDOMME PAA HAVEBRUGSPANTER.

Besvarelse af 34 af de udsendte Skemaer angaaende Sygdomme paa Havebrugsplanter har givet nedenstaaende Resultat:

Sygdomme paa Havebrugsplanter	Intet Angreb	Angreb ikke almindelige		Angreb almindelige	
		svage	stærke	svage	stærke
Æbleskurv — Nyinfektioner	25	3			
Pæreskurv — Nyinfektioner	25	3			
Æble-Meldug	23	4		1	
Stikkelsbærdræber	9	6	9	6	6
Stribesyge — Tomat	8	1		1	
Tomatmosaiksyge	6	1		1	
Tulipan-Graaskimmel	2	2	1	8	

Frostskade i Frugtplantager og Haver. Der ses nu rundt omkring en Eftervirkning af Frosten i Vinter, som ikke kunde ses for en Maaned siden. Frugtbuskene staaer med mange visne Grene, disse har ofte brudt, men er standset i Udviklingen paa noget forskellige Tidspunkter. Enten er Knopperne lige svulmet, og saa er de ikke kommet længere, eller de er sprunget ud, men er saa visnede, i andre Tilfælde kommer der blot gule Blade. Det kan dreje sig enten om enkelte Grene eller om hele Buske, særlig hyppigt er disse Fænomener paa Stikkelsbær og Solbær.

Tilsvarende Fænomen med visne Knopper eller visne Blade, men ikke saa meget med gule Blade er set paa Grene af Frugttræer indsendt fra forskellige Steder i Landet. I en større Plantning ved Aalborg er mange Træer pludseligt visnede, Rødderne var brune. Fra Salling og Fjends Herred skrives omkring 1. Juni, at for ca. 14 Dage siden saa der ikke ud til at kunne være Tale om Frostskade paa Frugttræerne, de saa godt ud, der var ingen Frostspalter el. lign. I Løbet af Ugen d. 17.—24. Maj er adskillige Træer i fuld Blomstring imidlertid pludseligt visnede ned, det gælder baade Æbler, Pærer og Blommer. Det drejer sig hovedsageligt om Træer i Alderen 4—10 Aar. Ved Opgravning viser Rødderne sig fra Podestedet og nedefter at være tørre og brune indvendig. Paa de overjordiske Dele er der ingen Steder set Skade (Frede Olesen). Fra Næstved skrives, at en Del Æbletræer i 20—30 Aars Alderen er stærkt frostbeskadigede, et enkelt Sted er 15—20 Træer døde. Frostskaden paa Blommetræerne er sikkert langt værre end først antaget, Udslagene viser sig langt senere paa disse (M. E. Elting).

Fra Lolland-Falster skrives, at talrige efteraarsplantede Pyramidepabler dør, oftest til Jorden, Aarsagen er formentlig Frostskade (Georg Jensen). Fra Nordsjælland skrives, at Jordbærsorten Roskilde Victoria synes flere Steder at have lidt mest (C. T. L. Worm). Det er tydeligt, at mange Jordbærplanter, som var brune i Rodstokken, da de begyndte at skyde, er kommet bedre i Gang, end man den Gang turde haabe.

Æbleskurv (*Fusicladium dendriticum*). Nyangreb af Betydning har ikke vist sig, kun svage Angreb er iagttaget hist og her paa Bladene. Forholdene har virket meget hemmende paa Skurven, hvilket har været meget heldigt, da der er meget Smitstof fra i Fjor. Dette Smitstof kan endnu naa at sprede Smitte fra nedfaldne Blade fra sidste Aar og fra de mange angrebne unge Grene, hvis det falder ind med fugtigt Vejr. Det er dog en god Ting, at Træerne er gaaet fri saa længe. Man maa imidlertid hele Sommeren have sin Opmærksomhed henvendt paa Skurven og være parat til at give den en kraftig Modtagelse, dersom den viser sig, saa en Belægning af en Sprøjtevædske eller af Pudder vil kunne hindre, at den faar godt fat.

Pæreskurv (*Fusicladium pirinum*) har ligesom Æbleskurven endnu ikke optraadt af Betydning, trods de alvorlige Angreb, der er fra sidste Aar paa de unge Grene. Nogle Steder har det været nødvendigt med en kraftig Tilbageskæring, især af Bonne Louise.

Æblemeldug (*Podosphaera leucotricha*). Der er set ret omfattende Angreb i en Plantage ved Svendborg paa Sorterne Bodil Neergaard, Graasten og Bismarck, og fra Næstved berettes om Angreb paa Espaliertræer, men igrøvrigt er der 8 Indberetninger, hvor der skrives, at Angreb ikke er set. Selv paa en Lokalitet paa Nordfalster, hvor der i 1946 var stærke Angreb paa Bodil Neergaard, er der intet Angreb i Aar (Georg Jensen).

Stikkelsbærdråberen (*Spharotheca mors uvae*) optræder over hele Landet med spredte Angreb af forskellig Styrke. Der klages over, at der ikke kan skaffes Sæbe til Formalin. Under saadanne Forhold bør man prøve at faa et af de i Handlen gaaende Spredemidler. Det er sandsynligt, at de vil kunne hjælpe til at øge Formalinens Virkning, men Forsøg hermed har der ikke været. Fra Nordsjælland er der hertil indberettet, at der sidste Aar er set godt Resultat mod Stikkelsbærdråberen af Sprøjtning mod Kobberoxyklorid.

Fra Sydfyn fremhæves Betydningen af Renklipping af Buskene (H. Møller), denne bør foretages om Vinteren. Klippes der nu, bevirker det kun, at Buskene bliver meget tætte, og at der kommer mange nye, meget modtagelige Skud frem.

KØKKENURTER.

Stribesygen har begyndt at vise sig paa Tomater, men ikke særlig stærkt.

Tomatmosaiksyge (*Nicotiana Virus 1*) synes ikke at være saa slem, som den plejer at være (Asger Klougart). Ved Studsgaard er det iagttaget, at angrebne Planter stammer fra samme Gartneri (Kai Geert Petersen).

Løgskimmel (*Peronospora destructor*). De primære Angreb har vist sig mange Steder, og herfra kan Svampen let brede sig videre, hvorfor der bør sprøjtes med 2 % Bordeauxvædske + 2 % Sprøjteolie. Bortfjernelse af de primært smittede Løg hjælper kun, hvis den foretages tidligt.

Løgmosaik (*Allium Virus 1*) er set i stort Antal paa Stikløg af Zittauer. Dette maner til Forsigtighed, hvor der dyrkes Skaller og Kepaløg i Nærheden af hinanden, da det formentlig er den samme Virusart, der findes i dem begge. Ogsaa paa Skallerne ses nu Virus.

PRYDPLANTER.

Tulipan-Graaskimmel (*Botrytis tulipae*) er slem mange Steder skrives der bl.a. fra Roskilde, Næstved og Hornum (G. Mayntzhusen, M. E. Elting og Hakon Sørensen), formentlig optræder den dog i Forbindelse med Vinterskade. Fra Løgekulturer paa Sjælland skrives, at Vejret har været ugunstigt for Tulipaner og for Graaskimmelen (Asger Klougart). I Haverne, hvor Tulipanerne staar længe paa samme Sted, og hvor man har vanskeligt med at finde nye Voksepladser til dem, er Graaskimmelen en alvorligere Fare end i Løgmarkerne, hvor Tulipanerne tages

op hvert Aar. I Haver bør om muligt gennemføres Omplantning mindst hvert 3. Aar med Afsvampning, og hvert Aar bør syge Dele, særlig i fugtige Perioder, fjernes dagligt.

ANNA WEBER.

SKADEDYR PAA LANDBRUGSPANTER. KORN OG GRÆSSER.

Havre aal (*Heterodera schachtii*). Fra Røddingegnen skrives, at Angreb er almindelige og ondartede (E. Boesen). Fra Haderslev: »Der er meget voldsomme Angreb i Aar. I en traktorbearbejdet Mark er Angrebet ikke nær saa slemt, hvor Traktorens Hjul har gaaet« (Fr. Nielsen). Fra Morsø skrives om et Par voldsomme Angreb i Havre efter Byg (Engelhardt Jensen).

Smælderlarver, se Diverse.

Stankelbenlarver, se Diverse.

Haarmyglarver (*Bibio spp.*). Fra Høng skrives om Angreb i Byg (Stanley Jørgensen).

Fritfluellarver (*Oscinis frit*). I Nr. Rangstrup Herred fandtes noget Angreb i Rug, men en Del Planter var sikkert ogsaa angrebet af Jordloppelarver (*Crepidodera ferruginea*) (J. Mølgaard). Trods den sene Saaning forlyder der meget lidt om Angreb i Vaarsæden. Fra Ferritslev skrives, at der er set svage Angreb i temmelig mange Havremarker (Rs. Sørensen).

Græsfluellarver (*Opomyza florum*). Den 13. Maj indsendtes fra Ringsted en Prøve Hvede, der tilsyneladende var angrebet af Fritfluellarver. Det viste sig dog, at Skaden i ganske overvejende Grad var anrettet af Græsfluellarver, der ligner Fritfluellarverne meget. Fluerne klækedes omkring den 9. Juni.

BÆLGPLANTER.

Stængelaal (*Tylenchus dipsaci*). Om Angreb paa Bælgplanterne foreligger der endnu kun faa Indberetninger. Aalenes Forplantning kom sent i Gang i Aar, og dette i Forbindelse med den daarlige Vækst i Græsmarkerne har gjort det vanskeligt at faa Overblik over Aaleangrebenes virkelige Omfang. Vi havde Lejlighed til at se et kraftigt Angreb i en Rødkløverfrømark paa Stevn.

Øresnudebiller (*Otiorrhynchus ligustici*). Disse store Snudebiller optraadte i stort Antal paa Rødkløver ved Slagelse (M. Olsen) og i Kaalroer og Græsmarker ved Odense (P. Bruun Rasmussen).

BEDEROER.

Runkelroebillen (*Atomaria linearis*). Der meldes om stærke Angreb paa Sukkerroer ved Maribo (Rs. Rasmussen). Ogsaa paa Møen menes at være iagttaget et ret stærkt Angreb (S. A. Pedersen).

Den matsorte Aadselbille (*Blitophaga opaca*). I den sidste Tredjedel af Maj Maaned begyndte Aadselbillerne og dens Larve at gøre

Skade i Bederoerne mange Steder i Landet. Kun 10 af de indkomne Beretninger melder, at Angreb ikke er set, medens 23 melder om svage og 34 om stærke omend oftest spredte Angreb. De fleste Angreb er rapporteret fra Jylland, men ogsaa paa Sjælland og Lolland-Falster har Larverne optraadt ondartet mange Steder. Paa Fyn synes Angrebene kun lokalt at have været betydelige. Udstrøning af Giftklid har været anvendt mange Steder og som sædvanlig med godt Resultat. DDT- og visse Steder ogsaa 666-Midler har dog ogsaa været anvendt til Pudring i betydelig Udstrækning, og i flere Tilfælde udtales en gunstig Dom over disse Midlers Virkning.

Fra Roskildeegnen (M. Greve, K. M. Nielsen) skrives, at Angrebene særlig forekommer i Skovegne. Fra Østsjælland: »Angreb af Aadselbille-larver i Bederoer har sidst i Maj og nu først i Juni været et meget almindeligt Fænomen her paa Egnen. Det første Angreb konstateredes den 24. Maj, men blev hurtigt slaaet ned med Giftklid. Et enkelt Sted havde Larverne ødelagt ca. $\frac{2}{3}$ af Marken, og ved en Optælling fandtes 30—40 Larver paa 400 cm², hvilket svarer til 750—1000 Stk. pr. m². Iøvrigt har det vist sig, at DDT-Midlerne har haft ligesaa god Virkning til Bekæmpelse af Larverne som Schweinfurtergrønt« (Alb. Simonsen). Fra Syd-sjælland: »Fra ca. 20. Maj har der været meldt om Angreb hver Dag, men der har ikke været Tale om ødelæggende Angreb, og man har i alle Tilfælde udstrøet Giftklid« (P. Grøntved). Fra Lolland-Falster: »Stærke Angreb overalt, særlig stærke paa Vestlolland. Giftklid-Udstrøning almindelig, men Pudring med DDT- og Hexaklormidler er prøvet en Del Steder og har givet mange døde Larver« (H. Holme Hansen). Fra Nord-østfalster: »Ret stærke Angreb blev fuldstændig standset med DDT i en Mængde af ca. 25 kg pr. ha« (K. Rask). Fra Faaborgegnen meldes, at der er set enkelte ret stærke Angreb og flere svage (J. Lindegaard). Fra Skanderborg Amt skrives: »I den senere Tid iagttaget Angreb mange Steder. Larverne vandrer i alle Tilfælde ud fra den tilstødende Kornmark« (E. M. Nielsen). Fra Sønderborg Amt: »Spredte, men stærke Angreb er fundet. Det kniber endnu med at faa Gift« (E. Knudsen). Fra Studsgaard: »Stærke Angreb er iagttaget udgaaende fra tilliggende Græsmarker« (K. Geert Petersen). Fra Østjylland: »Et enkelt, ret kraftigt Angreb paa tidlig saaede Sukkerroer. Gnav baade af Biller (sorte Bladrande) og Larver. Angrebet begyndte paa den gamle Kuleplads« (H. P. Nielsen).

Bedefluen (*Pegomyia hyoscyami*). Angrebene tegner til at skulle faa en usædvanlig ondartet Karakter. Kun i 10 af de indkomne 77 Beretninger meldes, at Æglægning ikke er bemærket. I de øvrige, baade fra Jylland og Øerne, meldes om Æglægning af varierende Omfang, men oftest karakteriseres den som ganske usædvanlig. Kun undtagelsesvis er Æggene bemærket før den 20. Maj. Mange, men langt fra alle, Steder saas de første Miner i Bladene sidst i Maaneden. Fra Bornholm skrives: »De første Æg bemærkedes den 27. Maj og de første Miner den 31. Maj. Saa at sige alle Bederoemarken er nu befængt med Æg, hvorfor der ventes et kraftigt Angreb af Larverne« (A. Juel-Nielsen). Fra Samsø: »De første

Æg saas den 15., de første Miner den 25. Maj. Æglægning og Minering bemærket, lige fra de første blivende Blade fremkom, paa de overalt sent saaede Roer« (P. Riis Vestergaard). Fra Karlslunde paa Sjælland: »Den 30. Maj besigtigede jeg en Mark med Fodersukkerroer. Der fandtes op til 9 Æg paa et enkelt Blad, men endnu ingen Miner« (M. Greve). Fra Stevns: »De første Æg bemærkedes den 25. Maj. Kun faa Roer er gaaet fri« (A. Madsen). Ogsaa fra Høng (Stanley Jørgensen) og andre Steder meldes om stærk Æglægning. Fra Næstvedegnen (P. Grøntved) skrives, at Æglægning ikke er bemærket). Fra Lolland-Falster: »Paa Vestlolland er Roerne meget stærkt belagt med Æg, mindre paa Østlolland og Falster. Larver ses i mange Blade« (H. Holme Hansen). Fra Nordfalster: »I de med DDT behandlede Bederoer (Aadselbillen) har der ikke vist sig Æg eller Miner endnu, medens Angrebene er svagt begyndt i de øvrige netop i disse Dage« (K. Rask). Fra Aarslev paa Fyn: »Bedefluerne er overordentlig rigeligt til Stede. De første Æg blev iagttaget 2—4 Dage efter Spiringen, og omtrent samtidig (16. Maj) iagttoges enkelte Miner. Mineringen af Løvbladene er nu i fuld Gang« (A. Larsen). Odense-Kerteminde: »Første Æg den 19. Maj, Miner den 24. Angreb i alle Bederoemarkers, 6—10 Æg paa hvert Blad er meget almindeligt. Adskillige Steder har man anvendt DDT-Pudder mod Fluerne. Angrebet er tilsyneladende betydeligt nedsat« (J. C. Baun). Fra Faaborgegnen: »Paa alle Bederoer iagttaget usædvanlig Æglægning, men jeg synes, det trækker noget ud med Klækningen« (J. Lindegaard). Fra Haarby: »Angrebene er meget ondartede, der er paa sine Steder talt op til 16 Æg paa et Blad. Æg den 21., Miner den 28. Maj« (N. Mariegaard). Fra Vestfyn: »Omkring den 20. Maj bemærkedes de første Æg paa Frøroer saavel som paa de smaa Roer. Der er blevet lagt ualmindelig mange Æg, men jeg synes, de har været længe om at blive klækket. Først den 28. synes der at komme Larver i Bladene. Ganske enkelte (store) Miner var der dog allerede, da vi bemærkede de første Æg« (J. Vang). Fra Haderslev: »De første Æg bemærkedes den 21. Maj og de første Larver den 26. Maj. Paa hver eneste Bederoeplante i hele Haderslevegnen er der op til 50 Æg pr. Plante. Vi frygter en Katastrofe for Bederoerne« (Fr. Nielsen). Fra Bylderup-Bov: »Aldrig har jeg set saa mange Æg i en Mark og aldrig saa mange paa de enkelte Planter« (G. Nissen). Ved Løgumkloster synes Tilstanden ikke at være saa truende: »I alle Bederoemarkers kan der nu (30. Maj) findes Miner, men Æglægningen synes ikke at have været særlig voldsom« (N. Drewsen). Den 20. Maj bemærkedes de første Æg. Disse var ret faatalige trods det, at der var mange Fluer i Markerne. I den følgende Tid har der været stigende Æglægning. Paa Planter, der ikke var tyndet, er der gennemsnitlig lagt ca. 8 Æg pr. Plante. Den 29. Maj bemærkedes de første Miner og samtidig en Tilbagegang i Æglægningen« (K. Geert Petersen). Fra Aarhusegnen: »Angrebene ser i Aar ud til at blive meget alvorlige. Alle de Bederoemarkers, jeg har set i de sidste Dage, har været saa stærkt belagt, at jeg aldrig har set noget tilsvarende« (A. Diederich). Fra Bjerringbro: »Æglægningen synes at finde Sted i kolossalt Omfang,

og i de tidligst saaede Marker er Mineringen begyndt, men her er den Fordel, at Udtyndingen kan begynde rettidigt« »S. Højer-Petersen). Fra Brande-Thyregod, Tylstrup m. m. meldes, at Angreb overhovedet ikke er bemærket.

KORSBLOMSTREDE.

Kaalthrips (*Thrips angusticeps*). Et stærkt Angreb paa Kaalroer fandtes ved Faarevejle (K. F. Damgaard). Ogsaa ved Taastrup optraadte Skadedyret. Fra Blangstedgaard skrives om et ødelæggende Angreb i Kaalroer efter Hør (O. V. Laursen). Endvidere er der rapporteret Angreb fra Fredericia (A. Sørensen) og Hobro (F. Bek Pedersen).

Glimmerbøsser (*Meligethes aeneus*). Da de korsblomstrede Frøafgrøder i stor Udstrækning er ødelagt af Vinteren, har Glimmerbøsserne ikke haft megen Lejlighed til at gøre sig bemærket. Fra Aarslev skrives dog: »Forekommer i stor Mængde, holdes nede ved Pudring, og større Skade ikke iagttaget« (A. Larsen). Fra Odense: »Stærke Angreb i alle korsblomstrede Afgrøder« (P. Bruun Rasmussen). Fra Faaborgegnen: »Stærkt Angreb paa udplantede Kaalroer til Frø. Pudres med godt Resultat, men Skulpesnudebillerne blev tilbage« (J. Lindegaard).

Jordlopper (*Phyllotreta spp.*). I det varme, tørre Vejr har Jordlopperne hærget slemt i Kaalroemarkerne. 64 Beretninger melder om alvorlige, 19 om svagere Angreb. DDT-Præparater er anvendt i stor Udstrækning og med fortrinligt Resultat, hvorved Omsaaning ofte er undgaaet. Hvor det kneb med at skaffe Pudderblæsere, har man ofte udbragt Midlerne blandet med Kunstgødning eller Melkalk og anvendt Gødnings-spreaderen. Undertiden har man anvendt Midlerne til Sprøjtning. Ogsaa Cryocid er som sædvanlig brugt med god Virkning. Virkningen af Kiselguhr bedømmes meget forskelligt. Af de mange Indberetninger kan kun nogle faa citeres. Fra Roskilde: »Jordlopperne har gjort meget stor Skade i Aar, og mange Marker er blevet omsaaet. DDT-Pudder har virket ganske fortrinligt« (M. Greve). Fra Stevn: »Angrebene stærke, en Del Marker omsaaet. Planteavlsudvalgets Sprøjte paamonteret en Jeep har med godt Resultat sprøjtet ca. 60 ha Kaalroer. Det ser ud, som om Sprøjtning i Sammenligning med Pudring er mere sikker, og Virkningen holder sig længere. Der er anvendt 5 kg Pentaklorpræparat plus 5 kg Hexaklorcyklohexan pr. ha« (O. Thøgersen). Fra Sydsjælland: »Lige siden Kaalroerne begyndte at spire frem, har der været Angreb af Jordlopper. Her har man bekæmpet dem med DDT-Midler opblandet med Melkalk og udstrøet med Gødnings-spreader. Alle vegne har Virkningen været tilfredsstillende, og i et Forsøg har et Hexaklorcyklohexanpræparat ogsaa virket godt. Der har saa godt som ikke været Tale om Omsaaning« (P. Grøntved). Fra Vestfyn: »Rigtigt Jordloppeaar. Havde vi ikke haft DDT-Midlerne, havde der ikke været mange Kaalroemarkere tilbage. Baade Sprøjtning og Pudring virkede i de fleste Tilfælde 100 %. Kiselguhr har været en Skuffelse. Det kan standse Angrebet en Dag eller to« (J. Vang). Fra Aarhuseggen: »Ondartede Angreb. Omsaaning har fundet Sted i ikke saa

faa Tilfælde. Det meddeles fra flere Steder, at man har faaet fortrinlig Virkning af Kiselguhr, medens enkelte Brugere synes, Virkningen har været for ringe« (A. Diederich). Fra Samsø: »Ret ondartede Angreb almindelige. Bekæmpelse med DDT-Midler har virket særdeles tilfredsstillende. Opblanding af disse Midler med Cryocid muliggør Udbringning med Gødningsspreder og virker bedre end Cryocid alene« (P. Riis Vestergaard).

Roegnaveren, se Diverse.

Kaalfluellarver (*Chortophila brassicae*). Fra Sjælland skrives: »Der synes at være lagt en Mængde Æg i Maj Maanedes sidste Uge« (A. Klougart). Fra Mors: »Værre Angreb i Kaalroerne end set i de senere Aar. Mange af Planterne vælter. I det tørre Vejr har de ingen Chance for at overvinde Angrebet. I mange Marker, der er udyndet, er ca. 10 % af Planterne ødelagt« (Engelhart Jensen).

INDUSTRIPLANTER.

TOBAK.

Roegnaveren, se Diverse.

KØKKENURTER.

Rodaal (*Heterodera marioni*). Et Angreb paa Selleri fandtes ved Brønderslev.

Hindbærsnudebillen (*Anthonomus rubi*) paa Jordbær. Paa Sjælland er Angrebene paa sine Steder meget stærke (A. Klougart, M. E. Elting). Fra Fyn skrives: »Hindbærsnudebillen er fremme overalt i denne Tid. Adskillige Steder sidder der en Bille omtrent i hver Blomsterklynge« (H. Engsbro). Fra Aarhusegnen skrives, at ualmindelig mange Biller er iagttaget i flere Haver (A. Gylling).

FRUGTTRÆER OG FRUGTBUSKE.

Æblebladloppen (*Psylla mali*). Fra Fakse skrives om et stærkt Angreb i en ældre Plantage. Der findes 10—15 Larver i hver Blomsterkvast (Børge Jørgensen). I en Frugthave i Glostrup var der stærke Angreb. Draaber af Honningdug glinsede mellem de unge Blade (A. Klougart).

Bladlus (*Aphididae*). Dommen over Angrebene Styrke paa Frugtræerne lyder ret forskelligt, men der er dog ingen Tvivl om, at den sidste Tids varme Vejr har begunstiget Lusenens Formering, saa Angrebene mange Steder er betydelige. Fra Københavns Omegn skrives saaledes: »Har begyndt at optræde, enkelte Steder endog i ret store Mængder baade paa Æble, Pære, Kirsebær og Blomme« (A. Rasmussen). Fra Roskilde: »Angrebet af Bladlus har hidtil været minimalt, men i de sidste Dage er der kommet adskillige Forespørgsler om Bekæmpelsesmidler mod begyndende Angreb« (Gerda Mayntzhusen). Fra Odense: »Bladlus ses i forbavsende ringe Mængde, vel nok fordi man i meget stort Omfang fik

gennemført Foraarssprøjtning med Karbolineum. Enkelte Steder er der dog set stærke Angreb allerede paa grøn Spids omtrent samtidig med, at man sprøjtede med Karbolineum« (Kortegaard). Fra Vest- og Nordjylland: »I mange Haver har det varme Vejr begunstiget Lusenes Udvikling, saa at de optræder i stor Mængde. Vejrforholdene og Vædskemangel (særl. Nikotin) har mange Steder hindret Frugttræernes rettidige Sprøjtning« (A. Gylling). Fra Hjøllund: »Takket være en ret almindelig Anvendelse af de nu tilgængelige gode Frugttrækarbolineer har Luseangrebene praktisk talt ingen Betydning haft hidtil. Hvor der ikke har været anvendt Karbolineum, er der Angreb af Bladlus« (A. Pallesen). Fra Vendsyssel: »Meget kraftige Angreb allerede først paa Maaneden. Paa Æbletræer i Tylstrup indtil 50 Lus paa hver Klynge af Blomsterknopper den 6. Maj« (Rønde Kristensen).

Gaasebiller, se Diverse.

Øresnudebiller (*Otiorrhynchus picipes*). Fra Fakse skrives: »I en ung Frugtbuskplantning viste der sig i Begyndelsen af Maaneden et stærkt Angreb. Nogle Ribs- og Stikkelsbærbuske, som var kommet godt i Vækst, blev paa faa Dage helt afribbet. Ligeledes blev de unge Hindbærskud stærkt begnavet. Solbærbuske, der fandtes mellem Ribs og Stikkelsbær, rørttes ikke. Angrebet blev standset ved Sprøjtning med en Kombination af 2 % Idosect og 2 % Cryocid« (Børge Jørgensen). Fra Maribo Amt meldes om alvorlige Angreb paa Hindbær o. a. Havebrugsplanter (Klarup Hansen).

Æblesnudebiller (*Anthonomus pomorum*). Fra Maribo skrives, at dette Skadedyr flere Steder optræder i saa stor Mængde, at den gør virkelig Skade (Sander Nielsen). Fra Studsgaard skrives: »Tæmmelig stærke Angreb er iagttaget, men med den ualmindelig fine Befrugtnings-tid, Vejret har givet, og den stærke Blomstring, vil Angrebet virke som en gavnlig Udtynding« (K. Geert Petersen).

Æblehvepsen (*Hoplocampa testudinea*). Fra Slagelse skrives: »Hvepsene sværmede livligt i Træerne allerede før Blomstringen, saa der bliver sikkert mange stukne Æbler« (Agnes Værløse). Ogsaa fra Gredstedbo meldes, at Hvepsene er set i stort Antal (N. Gram).

Snareorme (*Hyponomeuta* spp.). Fra Københavns Omegn skrives om stærke Angreb paa Æble, Tjørn og Mirabelle (A. Rasmussen). Paa Mors var et Par Tjørnehække stærkt angrebet (Egon Hansen).

Æblemarvmøllet (*Blastodacta putripennella*). Fra Maribo Amt skrives: »Vi har selv en Del Angreb paa de unge Træer, men iøvrigt meddeles, at Angrebene de fleste Steder er stærkere end normalt« (G. Jensen).

Ringspinderlarver (*Malacosoma neustria*). Paa Slagelse-Skælskøregnen er der set ualmindelig mange Kolonier paa Æble, Tjørn og Pære (Agnes Værløse). Fra Næstved skrives, at Larverne optræder meget ødelæggende (M. E. Elting). Ogsaa fra det sydlige Jylland meldes om ualmindelig stærke Angreb (Rønde Kristensen).

Frostmaalerlarver (*Cheimatobia brumata*). 19 Beretninger

melder om alvorlige Angreb, medens Angrebene i de øvrige 9 Beretninger karakteriseres som svage eller betydningsløse. Fra Lyngø i Nordsjælland er indløbet Meddelelse om voldsomme Angreb i flere Frugtplantager trods Foraarssprøjtning med Frugttrækarbolineum (Worm). Fra Odense skrives: »Stærke Angreb ses overalt paa Frugttræernes unge Skud. Vanskelighederne ved at faa gennemført det nødvendige Antal Sprøjtninger paa det rette Tidspunkt er sikkert en medvirkende Aarsag. Mange er gaaet over til at sprøjte med DDT-Præparater eller 666, men jeg synes ikke rigtig, at Virkningen kan staa Maal med Blyarsenat« (Kortegaard). Fra Hornum: »Stærkt Angreb, der dog helt er slaaet ned ved Sprøjtning med Blyarsenat efter Blomstringen. Det lykkedes ikke at faa sprøjtet før Blomstringen, idet der kun var faa Dage mellem samlet Klynge og fuld Blomstring« (Hakon Sørensen).

Frugttræspindemider (*Paratetranychus pilosus*). Flertallet af Indberetningerne omtaler endnu Angrebene som svage, men mange Steder har man dog bemærket, at Angrebet er i Udvikling begunstiget af Vejrforholdene. Hist og her er der allerede nu stærke Angreb. Fra Sjælland skrives saaledes: »Ret stærke Angreb i det tørre Majvejr« (A. Klougart). Fra Odense: »I enkelte Plantager meget stærke Angreb navnlig paa Pederstrup og Pigeon« (Kortegaard). Fra Jylland skrives: »Miderne breder sig for Tiden og kan ligesom Lusene hurtigt blive meget alvorlige, hvis det tørre Vejr bliver ved« (Bodil Friis Nielsen).

DIVERSE.

Oldenborrer (*Melolontha spp.*). Fra Roskildeegnen skrives: »Har kun sværmet svagt i Aar omkring Midten af Maj« (M. Greve). Fra Sydsjælland: »I Pinsedagene saa jeg om Aftenen nogle Oldenborrer sværme ved Skovene om Herlufsholm, men ellers har jeg intet set eller hørt om Sagen« (P. Grøntved). Fra Samsø: »Mod Sædvane er der i Aar bemærket en Del sværmende Oldenborrer« (P. Riis Vestergaard). Fra Odense Amt: »Paa en Tur til Romsø (ud for Hirsholm) er jagttaget mange Enkeltindivider« (Kortegaard). Fra Fjerritslev: »Oldenborrerne har sværmet en Del i den senere Tid. Den 18. Maj om Aftenen havde jeg Lejlighed til at se, hvordan de myldrede op af en varig Græsmark. Hele Forestillingen varede ca. 1 Time« (Rs. Sørensen). Fra Himmerland: »Oldenborrerne er kun paavist i en enkelt Have, hvor de dog ikke har sværmet af Betydning. Larverne har gjort stor Skade paa Græsplæner og forskellige Urter« (Chr. Oksen).

Gaasebillen (*Phyllopertha horticola*). Fra Langaa skrives, at Larverne fandtes talrigt i Vintersæden den 10. Maj (H. P. Nielsen). Fra Fjerritslev skrives, at Billerne kom frem sidst i Maanedens. I Efteraaret havde Larverne gjort betydelig Skade paa Rug og Græs (R. Sørensen).

Smælderlarver (*Agriotes spp.*) har gjort alvorlig Skade en Del Steder. Fra Stevns skrives: »Angrebene ret udbredt og enkelte Steder stærke« (O. Thøgersen). Fra Vestfyn: »Ret almindelige Angreb, men Skaden i Kornmarkerne kun i enkelte Tilfælde af alvorlig Art. Værre

var et Angreb i nyplantet Tobak. Her maatte plantes om flere Gange« (J. Vang). Fra Ribeegnen: »En kraftig Bestand Byg-Blandsæd er tyndet saa stærkt, at man overvejede Omsaaning« (Aage Buchreitz).

Roegnave ren (*Cneorrhinus plagiatus*). Ved Nykøbing Sj. angreb disse Snudebiller Gulerødder (L. Pedersen), ved Høng angreb de Kaalroer (Stanley Jørgensen). Fra Mols skrives: »I et Tilfælde konstateret et meget kraftigt Angreb paa Kaalroer. Billerne aad ca. $\frac{3}{4}$ ha« (Nørgaard Pedersen). Ved Frederikshavn blev 3 Td. Land Kaalroer ødelagt (G. Foldager). Fra Ejby paa Fyn skrives om et Angreb paa smaa Tobaksplanter (J. Vang).

Stankelbenlarver (*Tipula paludosa*). 29 Indberetninger meldte, at Angrebene var helt uden Betydning eller overhovedet ikke bemærket. 15 Beretninger skriver om svage og kun 7 om stærke Angreb. Fra Ribeegnen skrives: »Jeg har kun set eet — siger og skriver eet — Angreb, og det var ikke voldsomt. Naar man betænker det store Antal sværmende Insekter i Efteraaret, forundres man over, at de er praktisk talt borte i Aar« (Aage Buchreitz). Fra Vejleegnen: »Ganske enkelte haarde Angreb« (Martin Nielsen). Fra Ikast-Bording: »Mod Forventning kun faa alvorlige Angreb. Der har kun været faa Henvendelser om Klidmærker« (N. J. Nielsen).

Fra Grenaa meldes, at der kun er fundet Angreb i Pilekultur (A. Larsen-Ledet).

I sidste Maanedtsberetning omtaltes talrig Forekomst af Larver i Rug paa lavtliggende Jorder ved Holstebro (P. Skydsgaard Linde). Det viste sig senere, at det her drejede sig om Larver af Arten *Pachyrrhina maculata*, der flyver først paa Sommeren.

PROSPER BOVIEN.

